

OECD ettevõtlus- ja finantsväljavaated aastaks 2015

Eestikeelne kokkuvõte

Lubaduste pidamine madala intressimääraga keskkonnas

Esimene probleem mida OECD ettevõtlus- ja finantsväljavaadetest analüüsitakse on see, kuidas firmad, pangad, varipanganduse vahendajad ja institutsionaalsed investorid püüavad toime tulla väga madala intressimääraga majanduskliimas ning struktuurasete muudatustega globaalses majanduses. „Lubadused” majanduskasvuks, tööpuuduse vähendamiseks ja pensionide tõstmiseks on ohus, sest puuduvad vastavad poliitilised otsused.

Korporatiivne investeerimine ja stagnatsiooni probleem

Mugavad finantspoliitilised otsused, mille töö endaga kaasa majanduskriis, liitis tugevalt finantsturge. Samal ajal firmad, kes viivad läbi kapitaalkulutusi, ei paista aga nägevat samu võimalusi väärtuste loomiseks. Hoolimata ajalooliselt madalatest intressimääradest paljudes piirkondades majanduskasv kahaneb, seda osaliselt investeringute vähesuse tõttu. See kehtib firmade kohta, kes tegutsevad üldtööstuses, infrastruktuuris ja rohelise energia sektorites. Probleemi uurimiseks kasutatakse 10 000 maailma suurima ettevõtte andmeid, mis on välja toodud Esimene Maailma Omakapitali Indeks, mis kehtib nii arenenud kui arengumaade kohta. See võimaldab uurida kapitaalkulutuste andmeid ja omavahel kattuvaid finantsandmeid perioodil 2002–2014.

Suundumused, arengud ja poliitilised mured finantsturgudel

Kriisiaegsed poliitilised otsused ja regulatoorsed reageeringud kipuvad finantsülemäära suunama teistesse sektoritesse või piirkondadesse. 2008. aastal toimunud kriisi ajal lükati risk varipangandusse ja võlakirjade sektorisse. Varipangad vahendavad krediiti sularaharikaste ning sularahavaeste investorite vahel, kes üritavad taaskasutada väärtapabereid, et saada ligipääs (otseselt või kaudselt) kõrgema produktiivsuse ja madalama riskiga alternatiivtoodetele, maailmas, kus on madalad intressimäärad ja pikaajalisusega seotud riskid. Probleemi tuum on kõikvõimalikud kaudsed lubadused, mis on tehtud investoritele ja mis tõenäoliselt ei täitu, sest puuduvad struktuuralsed muudatused ning parem regulatsioon.

Selles valguses teeb muret pensionifondide ja elukindlustusfirmade maksejõulisus. Praeguse seisuga võivad need institutsioonid isegi vastu pidada, sest nende lubadused on seotud arenevate parameetritega ja mida saab kohandada uue madala intressimääraga majanduskeskkonnaga, kus on madal inflatsioon ja kasv. Küll aga tekitab muret potentsiaalne olukord, kus need institutsioonid võivad hakata liigselt „tulu otsima” selleks, et täita fikseeritud garantiilubadusi, mida nad võisid anda siis, kui intressimäärad olid kõrgemad. Regulatsioonide ja poliitika loojad peavad olema valvsad.

Praegusest majandus- ja finantskriisist väljatulekuks on keskse tähtsusega väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted. Kriis on vähendanud pankade laenamist ja mõjutanud eriti väikseid ja keskmise

suurusega ettevõtjaid, sest krediidiallikad kipuvad majanduslanguste ajal kiiremini ära kuivama väikeste firmade kui suurettevõtete jaoks. Lüngad pangalaenudes, mis on tekkinud pärast kriisi, on eriti märgatavad väljaspool Ameerika Ühendriike. Seega pakutakse välja kaheosaline väikeste ja keskmise suurusega firmade finantseerimise edendamine (kui probleem on varades): esiteks, pankade „tervise” taastamine, et suurendada pangalaenude andmist. Teiseks, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete pangavälise finantseerimise toetamine, kui need ettevõtted on võlgades või tegutsevad omakapitali turgudel. Viimane neist on eriti sobilik väikestele, dünaamilistele ja innovatiivsetele firmadele. Väikese ja keskmise suurusega ettevõtete sektori mitmekesisuse tõttu on finantseerimine jätkuvalt keerukas ja nõuab erinevaid vahendeid ja lähenemist. Poliitika loojad saavad selles osas aidata, pakkudes juriidilist tuge ja aidates parandada läbipaistvust, standardiseerimist ning tõsta teadlikkust erinevatest finantseerimisvõimalustest.

Rahvusvaheliste ettevõtete piiriüleste rahavoogude viimaseid suundumusi globaalses ja piirkondlikus kontekstis uuritakse rahvusvaheliste ühinemiste ja omandamiste ning välismaiste otseinvesteeringute andmete alusel. Uuritakse kolme peamist faktorit, mis mõjutavad edasisi väljavaateid. Nendeks on; laiemad majandussuunad, valitsuste kasvav osalus globaalse majanduse juhtimises ja investeerimine rahvusvaheliste korporatsioonide poolt arenevatesse turumajandustesse.

Korporatiivse investeerimise turupõhise finantseerimise tugevdamine

Viimase kümne aasta jooksul on oluliselt muutunud see, kuidas korporatsioonid kasutavad kapitaliturge. Neid muutusi on osaliselt juhtinud makromajanduslikud sündmused, mis on mõjutanud traditsioonilisi rahaallikaid ja viinud osa korporatiivsest võlast traditsioonilistelt pangalaenudelt võlakirjadele. Võimalik, et neid on mõjutanud regulatiivsed muudatused, mis omakorda on aidanud kaasa sellele, et väiksed ja keskmise suurusega ettevõtted kasutavad vähem omakapitaliturge. Viimase kümnendi jooksul on toimunud põhjalikud muudatused ka teiste omakapitaliturgude ja kaubandustavade funktsioneerimises. See esitab olulisi väljakutseid poliitiliste meetodikate osas, mis üritavad tagada võrdseid mängureegleid investorite seas ja efektiivset hinnapoliitikat. Ja lõpuks, madala intressimääraga majanduskeskkonnas, kus institutsioonilised investorid peavad suutma vastata oma kohustustele klientide ees, on pidanud ka korporatsioonid hakkama vastama investorite kampaaniatele kõrgemate dividendide ja kõrgema osakute tagasiostu programmide osas.

Konkurentsi soodustava poliitika reformid investeerimiseks ja kasvuks

Konkurentsi soodustamine kuulutati aastal 2014 G20 poolt prioriteediks, tunnustades seda, et turukonkurents firmade vahel on see, mis annab neile stiimuli kulutuste langetamiseks ning uute ja paremate toodete arendamiseks. Majanduslikud tõendid näitavad, et mõned kõige efektiivsemad struktuurilised reformid, mis soodustavad kasvu, on ka need, mis suurendavad tooteturu konkurentsi. Teisest küljest tekivad kõige konkurentsivaenulikumad piirangud sageli riigiomandis olevatest ettevõtetest või reguleerivatest poliitikatest, mis pärsivad ebavajalikul määral konkurentsi. Kuna riigiomand muutub maailmamajanduses üha tähtsamaks, siis on üha olulisem veenduda selles, et riigiettevõtetele oleks erasektori firmadega võrdsetel alustel sarnased konkureerimistingimused. Kõige kahjulikemate regulatsioonide identifitseerimine ja nende muutmine võib olla keeruline ja paljudel juhtudel esitada ka poliitilisi väljakutseid. Hüvede kvantifitseerimine ja teiste riikide kogemuste uurimine aitab reformide jaoks toetust koguda. Mõned juhtumid on kirjeldatud siin.

© OECD

Käesolev kokkuvõte ei ole OECD ametlik tõlge.

Käesoleva kokkuvõtte kasutamine on lubatud OECD autoriõiguse ja originaalse väljaande pealkirja mainimisel.

Erinevates keeltes kokkuvõtted on väljavõtted OECD esialgsest inglise- ja prantsuskeelsest väljaandest.

Need väljaanded on saadaval OECD internetipoest aadressil www.oecd.org/bookshop

Täiendavate andmete saamiseks pöörduge OECD Õiguste ja tõlgete üksuse poole avalike suhete direktoraadis aadressil

rights@oecd.org või faksinumbril: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, France

õiguste ja tõlgete üksus: www.oecd.org/rights

Lugege inglisekeelset täisversiooni OECD iLibrary's!!

© OECD (2015), *OECD Business and Finance Outlook 2015*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/9789264234291-en